

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. liepos 30 d. Nr. 21RE2-168 (AG2-142/17-2024)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Lauros Bernikienės ir Ingos Drąsutavičienės,

2024 m. liepos 25 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. patikslintą skundą atsakovei Kretingos rajono savivaldybės administracijai dėl Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2024 m. birželio 14 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl prašymo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2024 m. liepos 2 d. priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. patikslintas skundas (b. l. 19–21) atsakovei Kretingos rajono savivaldybės administracijai, kuriuo prašoma:

1) panaikinti Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2024 m. birželio 14 d. raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl prašymo“ (toliau – ir Raštas) ir įpareigoti atsakovę suderinti buitinių nuotekų tinklą, (duomenys neskelbtini), statybos projektą ir leisti prisijungti prie centralizuotų nuotekų tinklų;

2) statinių griovimo klausimą spręsti atskirai, mediacijos būdu.

Pareiškėjas paaiškina, kad 2024 m. gegužės 16 d. atsakovei pateikė prašymą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir 2024 m. gegužės 16 d. prašymas), kuriame nurodė, kad atsakovės atsakymas į pareiškėjo 2024 m. balandžio 10 d. prašymą Nr. (duomenys neskelbtini) (*past.* 2024 m. gegužės 15 d. raštas) nėra išsamus, jame tik iš dalies atsakyta į pirmą 2024 m. balandžio 10 d. prašymo dalį, nepateikiant jokių motyvų. 2024 m. gegužės 16 d. prašymu pareiškėjas prašė dalinai kompensuoti pastatų, kurių preliminarį vertė (duomenys neskelbtini), brėžinyje pažymėtų (duomenys neskelbtini) griovimo darbų sąnaudas ir / arba suderinti Buitinių nuotekų tinklą, (duomenys neskelbtini) statybos projektą (toliau – ir Buitinių nuotekų tinklų statybos projektas) ir suteikti leidimą prisijungti prie centralizuotų buitinių nuotekų tinklų. Pažymėjo, kad Buitinių nuotekų tinklų statybos projektas parengtas laikantis Statybos techninio reglamento nustatytų normų ir UAB „Kretingos vandenys“ 2023 m. spalio 9 d. išduotų prisijungimo sąlygų Nr. (duomenys neskelbtini). Taip pat pažymėjo, kad esama situacija, kai pastatai yra pastatyti ant Lietaus nuotekų tinklų susidarė dėl atsakovės bei jai pavaldžios UAB „Kretingos vandenys“ kaltės ir reikšmingai apriboja pareiškėjo ūkinę veiklą Žemės sklype, sumažina sklypo ir esamų pastatų vertę. Lietaus nuotekų tinklai, laikotarpyje nuo 2007 iki 2020 metų nebuvo pažymėti jokiuose su gyvenamojo namo statyba susijusiuose dokumentuose.

Pareiškėjas nesutinka su atsakovės pateiktu Raštu nurodydamas, kad: 1) buitinių nuotekų tinklų prijungimo prie centralizuotų nuotekų tinklų klausimas nėra susijęs su žemės sklype (*past.* žemės sklypas, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), su statiniais, esantis adresu (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Žemės sklypas) esančiais statiniais; 2) išduodant statybos leidimą (*past.* Kretingos rajono savivaldybės 2017 m. liepos 26 d. statybos leidimas Nr. (duomenys neskelbtini) neypatingo statinio, vieno buto gyvenamojo namo statybai,

toliau – ir Statybos leidimas), paviršiniai lietaus nuotekų tinklai (toliau – ir Lietaus nuotekų tinklai) nebuvo pažymėti; 3) 2013 m. statant statinius, Žemės sklype nebuvo jokių apribojimų (servitutų); 4) Žemės sklype esantiems statiniams nereikia statybos leidimo ir derinimo, tačiau nepaisant to, statiniai buvo pažymėti geodezinėje nuotraukoje, kuri 2017 m. suderinta su atsakove.

Atsakovė Kretingos rajono savivaldybės administracija atsiliepimu (b. l. 44–47) su patikslintu skundu nesutinka ir prašo patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime nurodo, kad skundžiamu Raštu, atsižvelgiant į pareiškėjo pateiktus dokumentus, paaiškinta, kad pastatai brėžinyje (*past. Žemės sklypo eksplikacija, toliau – ir Brėžinys*) pažymėti (duomenys neskelbtini), galimai neteisėtai pastatyti ant Lietaus nuotekų tinklų. Šių minėtų pastatų galimai neteisėta statyba nėra susijusi su Statybos leidimo išdavimu. Atsakovės turima informacija, 2024 m. gegužės 16 d. prašyme nurodyti Lietaus nuotekų tinklai yra pastatyti iki Statybos leidimo išdavimo. Paaiškina, kad Lietaus nuotekų tinklai yra ne po pastatu, kuriam išduotas Statybos leidimas, todėl, atsižvelgdama į teisinį reguliavimą, teigia, kad Lietaus nuotekų tinklai Statybos leidimo išdavimui įtakos neturėjo. Pažymi, kad teisės aktai nenumato pareigos atsakovei nepagrįstai atlyginti fizinių asmenų patirtas sąnaudas, statinių, esančių privačiame žemės sklype, griovimo darbams, nuostoliams, žalai atlyginti, nesant atsakovės kaltės. Paaiškina, kad Statybos leidimo išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos statybos įstatymas. Statytojas, statydamas statinius, turi vadovautis galiojančiais teisės aktais, reikalavimais, taip pat turi teisę kreiptis į tam tikras institucijas dėl reikiamos informacijos gavimo ar duomenų. Nors teisinis reglamentavimas, tam tikros kategorijos pastatų statybai, nenumato reikalavimo kreiptis dėl statybos leidimo išdavimo, tačiau tai nesuteikia teisės statytojui statyti statinius, pastatus ar įrenginius nesilaikant teisės aktų, statybos reglamento bei kitų reikalavimų. Teigia, kad gyvenamojo namo statybos dokumentai, projektas, negali būti pagrindas statyti kitus pastatus, statinius ar įrenginius ir kritiškai vertina pareiškėjo prašymą – statinių griovimo klausimą spręsti atskirai, mediacijos būdu.

Atsakovė nesutinka su pareiškėjo patikslintame skunde nurodytu argumentu, jog buitinių nuotekų tinklo prijungimo prie centralizuotų nuotekų tinklų klausimas nėra susijęs su Žemės sklype esančiais statiniais. Vadovaudamasi teisės aktų nuostatomis, nurodo, kad Lietaus nuotekų tinklai yra infrastruktūros dalis ir atsakovė, derindama ir išduodama leidimus dėl bet kurių greta esančių infrastruktūros objektų, aplinkybes privalo vertinti kompleksiskai. Pabrėžia, kad galimai neteisėtų statinių statybos tyrimo, kontrolės klausimas yra ne savivaldybės kompetencija, tačiau savivaldybė, veikdama kaip viešojo administravimo subjektas, įgyvendinantis konstitucines ir valstybės perduotas funkcijas, savo veikloje vadovaudamasi sąžiningumo, skaidrumo, protingumo principais, negali likti nešališka ir pritarti buitinių nuotekų prijungimui prie centralizuotų nuotekų tinklų, matydama, jog greta esantys Lietaus nuotekos tinklai yra užstatyti neregistruotais statiniais, kas pagal galiojantį teisinį reguliavimą yra neleistina.

Atsakovės manymu, pareiškėjo prijungimui prie centralizuotų nuotekų tinklų derinimui pateiktas Buitinių nuotekų tinklų statybos projektas, kuriame akivaizdžiai matyti neatitikimai teisės aktams, negali būti derinamas. Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjo teiginiai, jog pagalbinio ūkio pastatai yra pastatyti ant Lietaus nuotekų tinklo dėl Kretingos rajono savivaldybės administracijos ir UAB „Kretingos vandenys“ kaltės yra nepagrįsti, nes rengiant individualaus gyvenamojo namo adresu (duomenys neskelbtini) (*past. (duomenys neskelbtini)*) lauko vandentiekio bei nuotekų tinklų projektą, paviršinio vandens trasa buvo pažymėta plane ir pareiškėjas negalėjo nežinoti apie minėtos trasos buvimą. Pastato, buitinių nuotekų ir vandentiekio kontrolinėje geodezinėje nuotraukoje, parengtoje 2017 m. lapkričio 16 d. matininko Z. Y., paviršinio vandens tinklai nebuvo pažymėti, nes magistraliniai paviršinio vandens tinklai nebuvo statomi. Minėta geodezinė nuotrauka parengta gyvenamojo namo statybos projekte numatyto pastato – gyvenamojo namo užkoordinavimui (su aukščiu), vandentiekio įvadui (su nurodytu ilgiu) bei buitinių nuotekų valyklai, kaip ir numatyta gyvenamojo namo statybos projekte, išduodant statybą leidžiantį dokumentą.

Atsakovės manymu, Raštas yra pagrįstas, atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nustatytus principus, 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus.

Komisijoje 2024 m. liepos 22 d. gautas pareiškėjo pareiškimas (b. l. 65), kuriame jis nurodo, kad nesutinka su atsakovės atsiliepime išdėstytais teiginiais, jog rengiant individualaus gyvenamojo namo adresu (duomenys neskelbtini), lauko vandentiekio bei nuotekų tinklų projektą, paviršinio vandens trasa buvo pažymėta plane ir pareiškėjas negalėjo nežinoti apie minėtos trasos buvimą. Nurodo, kad kartu su atsiliepimu atsakovės pateiktas lauko vandentiekio ir nuotekų tinklų projekto planas jam yra matomas pirmą kartą ir pareiškėjas su juo nėra tinkamai supažindintas. Teigia, kad minėtas planas nėra tinkamai parengtas, jame paviršinio vandens trasa pažymėta „KL“ (*past.* „LK“) raidėmis, tačiau nesimato vamzdžio diametras, nuo kurio priklauso apsauginės zonos dydis, nenurodyta paviršinių lietaus tinklų apsauginė zona. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 42 straipsnio 3 dalimi, teigia, kad apsauginė zona šiai vandens trasei yra po 10 metrų į abi puses pagal trasos ašį. Šiuo lauko vandentiekio ir nuotekų tinklų projekto planu nebuvo vadovautasi įrengiant vandentiekio įvadą, nes įvadas įrengtas taip kaip pavaizduota geodezinėje nuotraukoje. Kartu su pareiškimu pareiškėjas pateikė UAB „Kretingos vandenys“ išduotas prisijungimo sąlygas (b. l. 68–69) bei išrašą iš Vieno buto gyvenamojo namo projekto Nr. (duomenys neskelbtini) (b. l. 66–67), iš kurio, anot pareiškėjo, matosi, kad išduodant Statybos leidimą, Žemės sklype jokių apribojimų nebuvo.

Komisijoje 2024 m. liepos 24 d. gautas atsakovės papildomas atsiliepimas (b. l. 75–76). Atsakovė nurodo, kad kritiškai vertina pareiškėjo išreikštą poziciją, jog lauko vandentiekio ir nuotekų tinklų projekto planas pareiškėjui yra matomas pirmą kartą ir su juo jis nėra tinkamai supažindintas. Atsakovė nevertina ar pareiškėjas yra tinkamai susipažinęs su minėtu planu, nes tai nėra susiję su nagrinėjama administracine byla ir pateiktu patikslintu skundu dėl Rašto panaikinimo. Atsakovė nėra plano rengėja, iniciatorė ar užsakovė. Mano, kad vandentiekio ir nuotekų tinklų projekto plano užsakovo (pareiškėjo) pareiga ir teisė būti aktyviam, būti tinkamai supažindintam plano rengėjo su paties užsakovo iniciatyva parengtu minėtu planu. Pakartotinai atkreipia dėmesį, kad gyvenamojo namo statyba nėra susijusi su Lietaus nuotekų tinklų užstatymu kitais pastatais, statiniais ar įrenginiais, todėl visi su minėto gyvenamojo namo statyba susiję dokumentai, jų derinimas neturėtų būti vertinamas šios bylos nagrinėjimo kontekste, nes minėti dokumentai suderinti ir leidimai išduoti tik gyvenamojo namo statybai, atsižvelgiant į statomo gyvenamojo namo lokaciją, padėtį Žemės sklype.

Pareiškėjui ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai (b. l. 36–39). Pareiškėjas posėdyje dalyvauti nepageidavo (b. l. 21). Atsakovė prašė bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka (b. l. 47). Atsižvelgiant į tai, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Patikslintas skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2024 m. birželio 14 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl prašymo“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Nekilnojamojo turto registro (toliau – ir NTR) duomenų bazės išrašas patvirtina, kad pareiškėjui nuosavybės teise priklauso žemės sklypas, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), su statiniais (pastatas – gyvenamasis namas, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)), esantys adresu (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Žemės sklypas, b. l. 25–26).

Bylos duomenimis nustatyta, kad Kretingos rajono savivaldybė 2017 m. liepos 26 d. statytojui (pareiškėjui) išdavė statybos leidimą Nr. (duomenys neskelbtini) neypatingo statinio, vieno buto gyvenamojo namo statybai (b. l. 22).

Pareiškėjas 2024 m. balandžio 10 d. prašymu Nr. (duomenys neskelbtini) (b. l. 28) kreipėsi į atsakovę, prašydamas parengti paviršinių lietaus nuotekų tinklų (minėta, toliau – ir Lietaus nuotekų tinklai) iškėlimo projektą ir organizuoti minėto tinklo iškėlimo darbus arba dalinai kompensuoti pastatų, brėžinyje pažymėtų (duomenys neskelbtini), griovimo darbų sąnaudas. Preliminari pastatų vertė – (duomenys neskelbtini). Nurodė, kad pastatai yra pastatyti ant Lietaus nuotekų tinklų dėl

atsakovės ir UAB „Kretingos vandenys“ kaltės. Paaiškino, kad 2007 m. liepos 27 d. atsakovė suderino gyvenamojo namo projektą Nr. (duomenys neskelbtini) ir išdavė Statybos leidimą, kuriame nebuvo nurodytas paviršiniai Lietaus nuotekų tinklai. Atsakovė 2017 m. lapkričio 16 d. suderino pastato, buitinių nuotekų ir vandentiekio kontrolinę geodezinę nuotrauką, kurioje Lietaus nuotekų tinklai nebuvo pažymėti. Statybos darbų užbaigimas buvo įregistruotas VĮ Registrų centro kadastre 2019 m. sausio 31 d., Lietaus nuotekų tinklai nebuvo pažymėti. Pareiškėjas nurodė, kad griautini pastatai Žemės sklype yra pastatyti 2013 metais, yra pažymėti VĮ Registrų centro žemės sklypo ribų kadastro žemėlapyje, kuriame yra pažymėti visi tinklai (elektros, vandentiekio, telekomunikacijų), esantys Žemės sklype ir šalia jo, išskyrus Lietaus nuotekų tinklus. Apie Lietaus nuotekų tinklus pareiškėjas sužinojo 2022 metais, kai buvo rengiamas Žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektas. Paaiškino, kad 2022 m. lapkričio 21 d. kreipėsi į UAB „Kretingos vandenys“ direktorių, prašydamas iškelti Lietaus nuotekų tinklus. Tačiau tiek atsakovė, tiek UAB „Kretingos vandenys“ pateiktuose atsakymuose pareiškėjui pažymėjo, kad Lietaus nuotekų tinklai nebus iškeliami, nes pastatyti 1988 metais, nenurodant jokių motyvų. Taip pat nurodė, kad Lietaus nuotekų tinklai reikšmingai apriboja ūkinę veiklą Žemės sklype ir sumažina jo ir jame esančių pastatų vertę.

Kretingos rajono savivaldybės administracija 2024 m. gegužės 15 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – ir 2024 m. gegužės 15 d. raštas, b. l. 62–63), atsižvelgdama į tai, kad Lietaus nuotekų tinklai pastatyti dar 1988 metais, informavo pareiškėją, kad jie nebus išskeldinami. Byloje nėra duomenų, kad minėtas raštas būtų apskūstas teisės aktų nustatyta tvarka.

Pareiškėjas 2024 m. gegužės 16 d. prašymu Nr. (duomenys neskelbtini) (b. l. 29) kreipėsi į atsakovę. Minėtame prašyme nurodė, kad atsakovės atsakymas į pareiškėjo 2024 m. balandžio 10 d. prašymą Nr. (duomenys neskelbtini) (*past.* 2024 m. gegužės 15 d. raštas) nėra išsamus, t. y. minėtame rašte nėra paaiškinama, ar yra galimybė iškelti Lietaus nuotekų tinklus, kokie gali būti kaštai. 2024 m. gegužės 15 d. raštu tik iš dalies atsakyta į pirmą 2024 m. balandžio 10 d. prašymo dalį, nepateikiant jokių motyvų. 2024 m. gegužės 16 d. prašymu pareiškėjas prašė dalinai kompensuoti pastatų, kurių preliminari vertė (duomenys neskelbtini), brėžinyje pažymėtų (duomenys neskelbtini) griovimo darbų sąnaudas ir / arba suderinti Buitinių nuotekų tinklų statybos projektą ir suteikti leidimą prisijungti prie centralizuotų buitinių nuotekų tinklų. Pažymėjo, kad Buitinių nuotekų tinklų statybos projektas parengtas laikantis Statybos techninio reglamento nustatytų normų ir UAB „Kretingos vandenys“ 2023 m. spalio 9 d. išduotų prisijungimo sąlygų Nr. (duomenys neskelbtini). Taip pat pažymėjo, kad esama situacija, kai pastatai yra pastatyti ant Lietaus nuotekų tinklų susidarė dėl atsakovės bei jai pavaldžios UAB „Kretingos vandenys“ kaltės ir reikšmingai apriboja pareiškėjo ūkinę veiklą Žemės sklype, sumažina sklypo ir esamų pastatų vertę. Lietaus nuotekų tinklai, laikotarpyje nuo 2007 iki 2020 metų nebuvo pažymėti jokiuose su gyvenamojo namo statyba susijusiuose dokumentuose.

Išnagrinėjusi 2024 m. gegužės 16 d. prašymą, atsakovė skundžiamu Raštu, remdamasi NTR duomenimis, atkreipė dėmesį, kad Žemės sklype yra įregistruotas tik pastatas – gyvenamasis namas, kuriam atsakovė buvo išdavusi Statybos leidimą. Minėto leidimo išdavimo faktas aptartas pareiškėjo 2024 m. balandžio 10 d. prašyme. Pareiškėjo minimi pastatai, Brėžinyje pažymėti (duomenys neskelbtini), NTR nėra įregistruoti, atsakovė nėra gavusi prašymų dėl statybos leidimo išdavimo minėtiems pastatams ar prašymų dėl projektų suderinimo, taip pat nėra patvirtinančių duomenų apie šių pastatų savininką. Atsižvelgdama į pareiškėjo pateiktus dokumentus teigė, kad pastatai, Brėžinyje pažymėti (duomenys neskelbtini), yra galimai neteisėtai pastatyti ant Lietaus nuotekų tinklų. Minėtų pastatų galimai neteisėta statyba nėra niekaip susijusi su Statybos leidimo išdavimu. Pareiškėjo 2024 m. gegužės 16 d. prašyme minimi Lietaus nuotekų tinklai, atsakovės turima informacija, yra pastatyti iki Statybos leidimo išdavimo. Atsižvelgdama į teisinį reguliavimą, taip pat į tai, kad Lietaus nuotekų tinklai yra ne po minėtu pastatu, teigė, kad Statybos leidimo išdavimui šie tinklai įtakos neturėjo.

Atsakovė paaiškino, kad teisinis reglamentavimas tam tikros kategorijos pastatų statybai nenumato reikalavimo kreiptis dėl statybos leidimo išdavimo, tačiau tai nesuteikia teisės statytojui statyti statinius, pastatus ar įrenginius nesilaikant teisės aktų, statybos reglamento bei kitų reikalavimų. Statytojo pareiga ir atsakomybė yra statyti statinius, pastatus ar įrenginius vadovaujantis

galiojančiais teisės aktais ir reikalavimais. Nurodė, kad atsakovė nėra įgaliota ir neturi teisinio pagrindo perkelti minėtus lietaus tinklus. Žemės sklypo, kuriame yra numatyti inžineriniai tinklai, savininkas, dėl jo nuosavybės teise valdomame žemės sklype esančių inžinerinių tinklų perkėlimo savo lėšomis, turi teisę kreiptis į savo pasirinktą projektuotoją, bei pateikti projektą derinimui įstatyme numatytiems subjektams. Atkreipė dėmesį, kad pareiškėjo pateiktame Buitinių nuotekų tinklų statybos projekte viena iš numatytų sąlygų – Žemės sklypo savininko išsipareigojimas pašalinti pastatus, pažymėtus Brėžinyje (duomenys neskelbtini), nuo Lietaus nuotekų tinklų (duomenys neskelbtini) ir jo apsaugos zonos. Atsižvelgdama į tai, kad pareiškėjas yra Buitinių nuotekų tinklų statybos projekto iniciatorius ir statytojas, nurodė, kad tikėtina jog pareiškėjas yra susipažinęs su Buitinių nuotekų tinklų statybos projektu ir jame numatytomis sąlygomis. Taip pat nurodė, kad įgyvendinus visus šio projekto sprendinius ir pastabas, kliūčių suteikti leidimą prisijungti prie centralizuotų buitinių nuotekų tinklų, galimai nebus.

Ginčo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAĮ), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – ir VSI), Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas (toliau – ir GVTNTĮ), Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas (toliau – ir SIPĮ), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės (toliau – ir Taisyklės), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875, ir kiti teisės aktai.

Viešojo administravimo subjektų, taigi ir atsakovės, pareiga nagrinėti asmenų skundus ir prašymus kyla iš konstitucinės nuostatos, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Konstitucijos 5 straipsnis). Vadovaujantis VAĮ 2 straipsniu, prašymas – tai su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (10 dalis). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai įpareigoti nagrinėti pagal Taisyklės (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis).

Vadovaujantis Taisyklių 45 punktu, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis). Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis VAĮ 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas (Taisyklių 47 punktas).

Komisija, įvertinusi pareiškėjo 2024 m. gegužės 16 d. prašymo turinį, sprendžia, kad jis priskirtinas prašymo, į kurį atsakoma pagal Taisyklių 45.3 punktą, kategorijai. Taigi, atsakovė turėjo priimti sprendimą dėl pastatų griovimo darbų sąnaudų kompensavimo ir / arba suderinti Buitinių nuotekų tinklų statybos projektą ir suteikti leidimą prisijungti prie centralizuotų buitinių nuotekų tinklų, taip pat pasisakyti dėl galimybės iškelti Lietaus nuotekų tinklus.

Dėl pastatų griovimo darbų sąnaudų kompensavimo

Pareiškėjas prašymą dėl pastatų griovimo darbų sąnaudų kompensavimo grindžia šiomis aplinkybėmis: išduodant Statybos leidimą, Lietaus nuotekų tinklai nebuvo pažymėti; 2013 m. statant statinius, Žemės sklype nebuvo jokių apribojimų (servitutų); Žemės sklype esantiems statiniams nereikia statybos leidimo ir derinimo, tačiau nepaisant to statiniai buvo pažymėti geodezinėje nuotraukoje, kuri 2017 m. suderinta su atsakove. 2024 m. gegužės 16 d. prašyme pareiškėjas teigė, kad situacija, kai pastatai yra pastatyti ant lietaus nuotekų tinklų susidarė dėl atsakovės ir UAB „Kretingos vandenys“ kaltės. Lietaus nuotekų tinklai, laikotarpyje nuo 2007 iki 2020 metų nebuvo pažymėti jokiose su gyvenamojo namo statyba susijusiuose dokumentuose.

Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje reglamentuota, kad Lietuvos administracinių ginčų komisija ir jos teritoriniai padaliniai, nagrinėdami skundus (prašymus), nei žalos, nei bylos šalių turėtų išlaidų atlyginimo klausimų nesprenžia, todėl Komisija nevertins ir nenustatinės ar pareiškėjui buvo padaryta žala dėl atsakovės veiksmų.

Kartu su patikslintu skundu pareiškėjo pateiktame Brėžinyje (b. l. 31) (duomenys neskelbtini) pažymėtas gyvenamasis namas, (duomenys neskelbtini) – pirtis, (duomenys neskelbtini) – malkinė. NTR yra registruotas tik vienas Žemės sklypo priklausinys, t. y. pastatas – gyvenamasis namas, kuriam atsakovė yra išdavusi Statybos leidimą. Komisija sutinka su atsakovės atsiliepime nurodytu argumentu, kad pastatų, Brėžinyje pažymėtų (duomenys neskelbtini), statyba nėra niekaip susijusi su Statybos leidimo išdavimu gyvenamojo namo statybai. Statybos leidimo išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos statybos įstatymas. Byloje nėra duomenų, kad Brėžinyje (duomenys neskelbtini) pastatams atsakovė būtų išdavusi statybą leidžiantį dokumentą, minėti pastatai nėra registruoti kaip Žemės sklypo priklausiniai. Komisija sutinka su atsakovės Rašte išdėstytu argumentu, jog nors teisinis reglamentavimas tam tikros kategorijos pastatų statybai nenumato reikalavimo kreiptis dėl statybos leidimo išdavimo, tačiau tai nesuteikia teisės statytojui statyti statinius, pastatus ar įrenginius nesilaikant teisės aktų bei kitų reikalavimų. Atsakovė Rašte pagrįstai nurodė nuostatas dėl statytojo (pareiškėjo) pareigų ir atsakomybės.

Pažymėtina ir tai, kad į nagrinėjamą administracinę bylą pateikto Buitinių nuotekų tinklų statybos projekto (b. l. 77–88) ir prie jo pridedamo pareiškėjo 2024 m. sausio 23 d. elektroniniu parašu pasirašyto išipareigojimo (b. l. 91) matyti, kad pareiškėjas išipareigojo pašalinti ūkinį pastatą ir sandėlį (Buitinių nuotekų tinklų, (duomenys neskelbtini) statybos projekto brėžinyje „Sklypo planas su nuotekų šalinimo tinklais M1:250“ plane pažymėta skaičiais (duomenys neskelbtini)).

Dėl Buitinių nuotekų tinklų statybos projekto suderinimo ir leidimo suteikimo prisijungti prie centralizuotų buitinių nuotekų tinklų

Minėta, kad pareiškėjas 2024 m. gegužės 16 d. prašymu atsakovės taip pat prašė „ir / ar suderinti Buitinių nuotekų tinklų statybos projektą ir suteikti leidimą prisijungti prie centralizuotų buitinių nuotekų tinklų.“. Atsakovė Rašte, be kita ko, nurodė, kad įgyvendinus visus šio projekto sprendinius ir pastabas, kliūčių suteikti leidimą prisijungti prie centralizuotų buitinių nuotekų tinklų, galimai nebus.

VSĮ 6 straipsnio 30 punkte nurodyta, jog viena iš savarankiškųjų Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijų yra šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas. Ši įstatymo norma yra blanketinė, nukreipianti į Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 10 straipsnį, kuriame apibrėžta savivaldybių institucijų kompetencija vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje.

Pagal GVTNTĮ 10 straipsnio 3 ir 4 punktus, savivaldybių tarybos skiria viešuosius vandens tiekėjus, regioninius viešuosius vandens tiekėjus ir jiems paveda viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą; skiria paviršinių nuotekų tvarkytojus ir jiems paveda savivaldybių teritorijose vykdyti paviršinių nuotekų tvarkymą.

GVTNTĮ 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir jos objektų statyba savivaldybės teritorijoje vykdoma laikantis šio įstatymo, Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo, Statybos įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, infrastruktūros plėtros plano reikalavimų.

Statybos įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad statinio projektas rengiamas vadovaujantis privalomaisiais statinio projekto rengimo dokumentais <...>; teritorijų planavimo dokumentais, žemėtvarkos planavimo dokumentais, nuosavybės teisę ar kitokias teises į žemę (statybos sklypą) patvirtinančiais dokumentais <...>; specialiaisiais reikalavimais (jeigu jie gauti); prisijungimo sąlygomis; galiojančiais teisės aktais.

SIPĮ 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte yra numatyta, kad savivaldybės administracija organizuoja savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens teritorijų

planavimo dokumentuose nustatytus prioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymo etapus. Minėto įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad savivaldybės vyriausiasis inžinierius yra atsakingas už inžinerinės savivaldybės infrastruktūros sprendinių suderinamumą ir atitiktį patvirtintiems teritorijų planavimo dokumentams ir statybą reglamentuojantiems teisės aktams. SIPĮ 6 straipsnio 2 dalyje apibrėžtos savivaldybės inžinieriaus kompetencijos ir funkcijos: nagrinėti ir teikti pasiūlymus dėl teritorijų planavimo sąlygų ir prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygų; teikti pasiūlymus savivaldybės vyriausiajam architektui dėl pateiktų derinti teritorijų planavimo dokumentų, kuriuose planuojama inžinerinė savivaldybės infrastruktūra; pagal kompetenciją dalyvauti tikrinant statinio projektus ir dalyvauti surašant statinių statybos užbaigimo aktą, patikrinant, ar inžinerinės savivaldybės infrastruktūros plėtra įgyvendinama pagal statinio projektą, prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygas, savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties, kai ji buvo sudaryta, sąlygas; pagal kompetenciją derinti savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis; pagal kompetenciją dalyvauti Komisijos darbe; pagal kompetenciją teikti pasiūlymus savivaldybės administracijai dėl žemės kasimo leidimo išdavimo ar panaikinimo.

Kretingos rajono savivaldybės taryba 2015 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl viešojo geriamojo vandens tiekėjo, nuotekų tvarkytojo ir paviršinių nuotekų tvarkytojo paskyrimo“ paskyrė UAB „Kretingos vandenys“ viešąją vandens tiekėja ir nuotekų tvarkytoja Kretingos rajone ir paviršinių nuotekų tvarkytoja Kretingos rajone. Pagrindinė UAB „Kretingos vandenys“ vykdoma veikla – viešųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas, aprūpinant Kretingos rajono savivaldybės gyventojus bei juridinius asmenis kokybišku geriamuoju vandeniu. Bendrovė vykdo geriamojo vandens ir nuotekų tinklų, paviršinių nuotekų infrastruktūros eksploataciją ir priežiūrą, rūpinasi jos vystymu ir plėtra. Bendrovės veikla yra reguliuojama ir prižiūrima Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos.

Pareiškėjui 2024 m. spalio 9 d. UAB „Kretingos vandenys“ išdavė prisijungimo sąlygas Nr. (duomenys neskelbtini) (b. l. 88), kuriose, pagal nurodytus reikalavimus, pareiškėjas turėjo įsirengti inžinerinius tinklus. Iš į nagrinėjamą administracinę bylą pateikto Buitinių nuotekų tinklų statybos projekto (b. l. 77–87) dalies „Paviršinių (lietaus) nuotekų tinklas“ aprašymo matyti, kad lietaus nuotekų tinklai nėra projektuojami, paliekami esami lietaus nuotekų surinkimo sprendiniai. UAB „Kretingos vandenys“ 2024 m. kovo 8 d. suderino Brėžinį su pastabomis, jog Buitinių nuotekų išvado prijungimas prie centralizuotų buitinių nuotekų tinklų ir buitinių nuotekų tvarkymo sutarties sudarymas su UAB „Kretingos vandenys“ bus galimas, kai bus įgyvendinti visi Buitinių nuotekų tinklų statybos projekto sprendiniai ir pastabos. Iš Brėžinio taip pat matyti, kad Kretingos rajono savivaldybės administracijos vyriausiasis inžinierius 2024 m. balandžio 8 d. Buitinių nuotekų tinklų statybos projektą atmetė dėl to, jog UAB „Kretingos vandenys“ paviršiniai nuotekų tinklai yra užstatyti pastatais, šių tinklų užstatymas yra griežtai draudžiamas. Pareiškėjo prašoma į minėto projekto apimtį pateikti ir paviršinių nuotekų tinklų iškėlimo projektą. Byloje nėra duomenų, kad šis atsakovės vyriausiojo inžinieriaus atsisakymas derinti projektą būtų apskūstas ir / ar kad paviršinių nuotekų tinklų iškėlimo projektas būtų pateiktas atsakovei. Minėta, kad atsakovė Rašte nurodė, kad atsakovė nėra įgaliota ir neturi teisinio pagrindo perkelti Lietaus nuotekų tinklus. Žemės sklypo, kuriame yra numatyti inžineriniai tinklai, savininkas, dėl jo nuosavybės teise valdomame žemės sklype esančių inžinerinių tinklų perkėlimo savo lėšomis, turi teisę kreiptis į savo pasirinktą projektuotoją dėl tinklų perkėlimo projekto sudarymo bei pateikti įstatyme numatytiems subjektams derinimui. Taip pat nurodė, kad įgyvendinus visus Buitinių nuotekų tinklų statybos projekto sprendinius ir pastabas, kliūčių suteikti leidimą prisijungti prie centralizuotų buitinių nuotekų tinklų, galimai nebus.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 papunkčiai). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAĮ išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai

sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas). Viešojo administravimo subjektą išsamumo principas įpareigoja į prašymą ar skundą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 5 punktas).

Komisija, įvertinusi skundžiamo Rašto turinį, sprendžia, jog atsakovės pareiškėjui pateiktas Raštas atitiko 2024 m. gegužės 16 d. prašymo turinį, jame nurodyta kodėl pareiškėjui negali būti dalinai kompensuotos pastatų griovimo darbų sąnaudos, paaiškinta, kodėl atsakovė negali iškelti Lietaus nuotekų tinklų, taip pat nurodyta sąlyga, kada prašomi (ir / arba suderinti Buitinių nuotekų tinklų statybos projektą ir suteikti leidimą prisijungti prie centralizuotų buitinių nuotekų tinklų) veiksmai gali būti atlikti, todėl Komisija pareiškėjo nurodytais motyvais neturi pagrindo jo naikinti. Raštas yra teisėtas, atitinkantis VAĮ 10 straipsnio reikalavimus, todėl jo naikinti nėra pagrindo.

Pareiškėjas išvestiniu patikslinto skundo reikalavimu taip pat prašo įpareigoti atsakovę suderinti Buitinių nuotekų tinklų statybos projektą ir leisti prisijungti prie centralizuotų nuotekų tinklų. Atkreiptinas dėmesys, kad Komisija nėra viešojo administravimo institucija ir neatlieka viešojo administravimo atitinkamoje srityje (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. gruodžio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1742-261/2016; 2018 m. gegužės 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1065-520/2018 ir kt.), dėl to negali įpareigoti viešojo administravimo subjekto priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą, o gali tik pavesti iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų. Tačiau netenkinus skundo reikalavimo panaikinti skundžiamą Raštą, netenkinamas ir išvestinis reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti veiksmus.

Taip pat pareiškėjas prašė statinių griovimo klausimą spręsti atskirai, mediacijos būdu. Atsakovė Komisijai pateiktame atsiliepime nurodė, kad kritiškai vertina minėtą pareiškėjo prašymą. Neteisminės mediacijos organizavimo ir vykdymo Lietuvos administracinių ginčų komisijoje ir jos teritoriniuose padaliniuose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininko 2020 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1 VE-34 (teisės akto redakcija galiojanti nuo 2022 m. vasario 24 d.), 11 punkte nustatyta, kad ginčas perduodamas spręsti neteisminės mediacijos būdu, kai yra gautas ginčo šalių rašytinis sutikimas arba prašymas perduoti ginčą spręsti neteisminės mediacijos būdu, gavus kitos šalies rašytinį sutikimą. Negavus kitos šalies rašytinio sutikimo, byla neperduodama mediacijai vykdyti ir toliau nagrinėjama Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, kad atsakovė neišreiškė sutikimo ginčą spręsti neteisminės mediacijos būdu, mediacija nagrinėjamoje byloje nebuvo taikoma.

Kiti bylos šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys lemiamos juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui, todėl detaliau nedėstyti ir neanalizuotini. Be to, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ir Europos Žmogaus Teisių Teismas (toliau – ir EŽTT) formuoja praktiką, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 16034/90 V. de H. v Netherlands, 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 20772/92 H. v Finland, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 G.R. v Spain ir kt.). Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo jurisprudencijoje aiškinant Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo normas taip pat ne kartą buvo pažymėta, kad įstatymo reikalavimas motyvuoti teismo sprendimą nereiškia įpareigojimo teismui atsakyti į kiekvieną proceso dalyvio argumentą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2009 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁵²⁵-194/2009, 2013 m. vasario 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-216/2013 ir kt.).

Nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu patikslintas skundas atmestinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjo X. Y. patikslintą skundą atsakovei Kretingos rajono savivaldybės administracijai dėl Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2024 m. birželio 14 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl prašymo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskusti Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Marina Adomaitė

Komisijos narės

Laura Bernikienė

Inga Drąsutavičienė